

Pärnu maakonnas Saarde vallas Jaani kinnistu nr 1452106 (katastritunnus 71102:005:0031; edaspidi *Jaani kinnistu*) eraldistel 2, 3, 5 ja 10 lageraie ning eraldistel 6 ja 9 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise

1. OTSUSTUS

Lähtudes Osühing Laanepuu volitatud esindaja Kert Jefimov-i poolt 20.01.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ otsustab **Keskkonnaamet**:

1.1. Jätta algatamata Pärnu maakonnas Saarde vallas Jaani kinnistu eraldistel 2, 3, 5 ja 10 lageraie ning eraldistel 6 ja 9 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatud raie registreerimisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Vältimaks lindude pesitsusaegset häirimist, pesade ja munade hävimist, võib teha lageraie puhvertsoonis väljaspool lindude pesitsusperioodi ajavahemikul 1. september kuni 31. jaanuar.

1.2.2. Raieülejäänud osas metsise mängualale jääval alal võib teha ajavahemikul 16. juuli kuni 28. veebruar.

1.2.3 Puidu kokku- ja väljavedu teostada pinnast kahjustamata.

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul Ametlikes Teadaannetes.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Osühing Laanepuu volitatud esindaja Kert Jefimov esitas 20.01.2025 Keskkonnaametile metsateatist, millega kavandab Jaani kinnistu eraldistel 2, 3, 5 ja 10 (kokku pind 4,49 ha) lageraie hinnangulise raie mahuga 974 tm ning eraldistel 6 ja 9 (kokku pind 6,55 ha) sanitaarraie hinnangulise raie mahuga 24 tm. Metsateatist on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris numbritega 50001100722, 50001100721, 50001100719, 50001100732, 50001100730 ja 50001100717. Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi *EELIS*), Keskkonnaagentuur andmetel piirneb raiutav ala projekteeritava Kaugoja metsise püsielupaiga sihtkaitsevööndiga ja asub projekteeritava püsielupaiga puhvertsoonis. Ühtlasi asuvad raiutavad alad ka II kaitsekategooria linnuliigi metsise elupaiga (kood KLO9102142) mängualal.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 61 lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja

4, metsaseaduse § 41 lõige 81 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 23). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJSi § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Metsateatised on esitatud Pärnu maakonnas, Saarde vallas, Kalita külas, Jaani kinnistu eraldistel 2, 3, 5 ja 10 lageraie tegemiseks ning eraldistel 6 ja 9 sanitaarraie tegemiseks. Lageraie on kavandatud 4,49 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht 974 tm. Sanitaarraie on kavandatud 6,55 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht 24 tm. Kavandatud tööde ala piirneb projekteeritava Kaugoja metsise püsielupaiga sihtkaitsevööndiga ja asub projekteeritava püsielupaiga puhvertsoonis. Lageraie eesmärgiks uue metsapõlve tekkeks tingimuste loomine. Sanitaarraie eesmärgiks on kahjustatud ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamine.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Jaani kinnistu asub Pärnu maakonnas, Saarde vallas. Kavandatud raie jääb alale, kus kehtib Saarde valla üldplaneering, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

Eraldised jäävad nn puhveralale (Lõuna-Pärnumaal Rail Baltica (RB) raudtee mõjualasse jäävate olemasolevate kaitsealade ümber ja hüvitusmeetmete paketi alusel moodustatavate kaitsealade ümber jäävale alale), kus on oluline vältida olulise ebasoodsa keskkonnamõjuga tegevusi, mis võivad koosmõjus (e liitmõjus) RB-ga avaldada olulist ebasoodsat mõju kaitseesmärgiks olevale liigile – metsisele.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatavate tegevuste eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja¹ §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Jaani kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspäikonnas. Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raicalal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raicala eraldisel 2 asub siirdesoo kasvukohatüübis, seal kasvab männi enamusega küps mets. Raicala eraldisel 3 asub raba kasvukohatüübis, seal kasvab männi enamusega küps mets. Raicala eraldisel 5 asub siirdesoo kasvukohatüübis, seal kasvab männi enamusega küps mets. Raicala eraldisel 6 asub raba kasvukohatüübis, seal kasvab männi enamusega keskealine mets. Raicala eraldisel 9 asub sinika kasvukohatüübis, seal kasvab männi enamusega keskealine mets. Raicala eraldisel 10 asub siirdesoo kasvukohatüübis, seal kasvab männi enamusega küps mets.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandavad raied läbi viiakse. Raielankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, aladel ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kultuuriväärtusi raicalal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seotud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Vesi- raialal ei asu veekogusid. Raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega langi ulatuses mõju veerežiimile ei ole oluline. Veega seotud Natura kaitse-eesmärke ja muid alal esinevaid veega seotud kaitsealuseid loodusobjekte raietööd ei kahjusta. Raialal ei ole tuvastatud allikaid, allikalisi alasid ja karstivorme, sealhulgas maa-aluseid jõgesid. Seega raie ei mõjuta veerežiimi.

Välisõhk ja kliima- kavandavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega ei mõjuta raied maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Raialal ei ole neid elemente ja kavandatud raied neid ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raie metsise projekteeritava püsielupaiga puhvertsoonis teostatakse ajavahemikul 01.09 kuni 31.01 külmunud või kuiva pinnasega, et vältida pinnase kahjustamist.

Raie ülejäänud osas metsise mängualale jääval alal teostatakse ajavahemikul 16.07 kuni 28.02.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, looduskaitse-, vee- ja metsaseadusega, ja eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Raie on kooskõlas keskkonnaministri 13.01.2005 määrusega nr 1 ja eelduslikult olulist mõju metsise projekteeritavale püsielupaigale ja metsise elupaigale ning mängualale ei ole kuna raied asuvad väljaspool projekteeritavat metsise püsielupaika ja ala piiritlemisel on arvestatud metsisele vajaliku maa-alaga.

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseaduse § 55 lg 6 alusel on keelatud kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik häirimine paljunemise ja poegade kasvatamise ajal, mistõttu on raietegevus mängualal keelatud 1. märtsist kuni 15. juulini.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Kavandatud raiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju projekteeritavale Kaugoja metsise püsielupaigale.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitseõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus on Ametlikes Teadaannetes.

Eelhinnangu koostaja:

Tõnis Ruber
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond